

Forhandlingerne i folketingsåret 1971-72. Nr.

Sp. 3629, den 15 / 3 1972.

være af vidtrækkende betydning for Danmarks fremtid, og det er første gang, at tinget i henhold til grundlovens § 20 anmodes om at overlade beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, til en mellemfolkelig myndighed.

Derfor har regeringen lagt vægt på at give tinget et fyldigt materiale som grundlag for lovforslagets behandling. Det har været et stort arbejde at tilvejebringe dette materiale, og det er sket under et betydeligt tidspres. Jeg håber derfor på tingets overbærenhed, hvis der trods alle anstrengelser på enkelte punkter skulle have indsneget sig fejl.

Lovforslaget indeholder de generelle bestemmelser vedrørende Danmarks tiltrædelse af EF. Det drejer sig først og fremmest om bemyndigelse til at ratificere tiltrædelsestraktatkomplekset, overladelse af beføjelser til EFs institutioner, ikraftsættelse i Danmark af den del af fællesskabsretten, der er umiddelbart anvendelig i Danmark, samt underretning af folketinget om udviklingen i EF.

Til lovforslaget er knyttet to bilag, der indeholder tiltrædelsestraktatkomplekset og de grundlæggende fællesskabstraktater, herunder Romtraktaten og Euratomtraktaten.

Når det materiale, der forelægges for folketinget, er blevet af så betydeligt omfang, skyldes det, at regeringen har fundet det rigtigst i tilknytning til lovforslaget og bemærkningerne at fremlægge tre tillæg på ca. 1.500 sider, der beskriver fællesskabsreglernes indhold. Dette materiale er disponeret således, at tillæg 1 indeholder redegørelser for de traktater, der er optaget i bilagene til lovforslaget, tillæg 2 indeholder redegørelser, oversigter og oversættelser til dansk af de retsfor skrifter, der er vedtaget af EFs institutioner, og tillæg 3 indeholder redegørelser, oversigter og oversættelser til dansk af de internationale aftaler, der er indgået af De europæiske Fællesskaber.

Ved vurderingen af det nuværende EF-samarbejde er det først og fremmest Romtraktaten og Euratomtraktaten, som er af betydning, og af disse to er Romtraktaten uden sammenligning den vigtigste. Traktaten er en økonomisk samarbejdsaftale, hvis særlige karakter især skyldes dens juridiske bestemmelser og institutionelle opbygning.

Ved traktaten er der oprettet en internatio-

Den første sag på dagsordenen var:

Fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for europæiske markedsanliggender (Ivar Nørgaard): Herved tillader jeg mig at fremsætte forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

Det er en historisk beslutning, folketinget skal træffe i forbindelse med behandlingen af det lovforslag, som jeg i dag har den ære at fremsætte for tinget. Beslutningen vil

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.]
 nal organisation, som hviler på et eget rets-
 system. Dette retssystem er forskelligt fra
 det samarbejdsgrundlag, som fastlægges ved
 andre internationale overenskomster som
 f. eks. EFTA-traktaten. Denne forskel viser
 sig først og fremmest på to måder:

For det første ved traktatens institutionelle
 regler, som indebærer, at der tillægges visse
 af Fællesskabets organer såkaldte overnationale
 beføjelser. Dette er jo baggrunden for,
 at folketingets beslutning skal træffes i
 overensstemmelse med grundlovens § 20.

For det andet ved at traktatens bestemmelser
 klart fastlægger grænserne for institutio-
 nernes beføjelser til at træffe beslutninger.
 Dette betyder, at medlemslandene ikke kan
 træffe beslutninger i Fællesskabets organer,
 som ikke udtrykkelig er hjemlet i traktaten.
 Hvis medlemslandene ønsker at udvide
 samarbejdet ud over det i traktaten fastlagte,
 må traktaten ændres, eller der må indgås
 en ny traktat. En ændring af traktaten kan
 ifølge § 236 kun ske, hvis landene beslutter
 ændringerne på grundlag af forhandlinger
 på en konference mellem medlemslandene
 og resultatet er godkendt efter hvert lands
 statsretlige regler. For Danmarks vedkom-
 mende indebærer dette, at folketingets god-
 kendelse skal foreligge. Er der yderligere
 tale om, at ændringerne tillægger Fællesska-
 bets organer nye overnationale beføjelser,
 kræves grundlovens § 20 iagttaget, dvs. ved-
 tagelse ved fem sjettedeles flertal i folketin-
 get eller, hvis der kun opnås simpelt flertal,
 godkendelse ved en folkeafstemning som nu,
 hvor vi skal tiltræde Romtraktaten.

Nogle af deltagerne i diskussionen om vor
 suverænitetsafgivelse synes ikke at have
 forstået dette klare princip. Ved vor eventu-
 elle tiltrædelse af Romtraktaten og de øv-
 rige traktater ved vi nøje, hvilke spørgsmål
 der undergives overnational beslutnings-
 kompetence, og hvilke betingelser der gæl-
 der for denne kompetences udøvelse.

Efter debatten at dømme synes der også at
 herske en tilsvarende uklarhed med hensyn
 til traktatens afstemningsregler.

Den formelle hovedregel er Romtraktatens
 artikel 148, som fastslår, at medmindre
 andet er fastsat i traktaten, træffer Rådet
 sine beslutninger med et flertal af sine stem-
 mer, altså ved simpelt flertal.

Af bestemmelserne for de enkelte samar-
 bejdsområder fremgår det imidlertid, at
 afgørelse ved simpelt flertal kun træffes i
 ganske få spørgsmål.

Overalt hvor der er tale om væsentlige ind-
 greb i medlemslandenes lovgivning eller
 praksis, kræves der enstemmighed eller kva-
 lificeret flertal, og desuden at beslutningen
 træffes på grundlag af et forslag fra Kom-
 missionen, hvis forslag forudsættes at dække
 helhedens fremfor et enkelt eller nogle en-
 kelte landes interesser.

Det er vigtigt at gøre sig klart, at bestem-
 melserne om flertalsafgørelser i realiteten
 ikke anvendes i det daglige samarbejde.
 Dermed har disse regler dog ikke mistet
 deres betydning. Deres eksistens indeholder
 en kraftig opfordring til medlemslandene til
 at søge efter kompromisløsninger, som alle
 kan tilslutte sig. Intet land ønsker at
 komme i en situation, hvor det bliver i min-
 dretal og må se sig overstemt af sine samar-
 bejdspartnere. Flertalsafgørelser må derfor
 anses for et ret upraktisk middel i internati-
 onalt samarbejde, så snart det drejer sig om
 afgørelser af væsentlig betydning. Det ville
 hurtigt få samarbejdet til at bryde sammen,
 hvis snart det ene snart det andet medlems-
 land blev udsat for, at beslutninger blev
 gennemført trods dets modstand.

Den faktiske tilstand i EF, hvorefter fler-
 talsafgørelser så at sige aldrig træffes, ville
 derfor sikkert under alle omstændigheder
 have eksisteret i De europæiske Fællesskaber.
 Nu ligger det imidlertid sådan, at denne
 praksis udtrykkelig er aftalt ved det så-
 kaldte Luxembourgforlig. Heri er det fast-
 slået, at medlemslandene i enhver sag, hvor
 et eller flere medlemslandes særlig vigtige
 interesser står på spil, vil søge gennem for-
 handlinger at nå til et kompromis, som
 samtlige medlemslande kan tilslutte sig.
 Frankrig har desuden fastholdt, at et med-

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.]
lemsland ikke må kunne nedstemmes, såfremt et sådant kompromis ikke opnås, hvis det drejer sig om et spørgsmål, som det pågældende land anser for at være af vital betydning for dets interesser. Fra fransk og britisk side har man under udvidelsesforhandlingerne på højeste politiske plan udtalt, at de to landes regeringer betragter Luxembourgforliget, herunder det franske standpunkt, som en afgørende forudsætning for deres deltagelse i samarbejdet. Da også de øvrige ansøgerlande har tilsluttet sig dette standpunkt, vil der i et EF bestående af 10 medlemslande være 5 lande, som indtager dette standpunkt.

Det er de her gengivne retlige og institutionelle træk, som giver samarbejdet i EF dets særlige karakter. Overfladisk betragtet er det måske ikke særlig opsigtsvækkende, at et antal europæiske lande har besluttet sig til at samarbejde på et retligt grundlag og inden for institutioner med vidtgående om end konkret afgrænsede beføjelser. Det er imidlertid første gang i historien, at et sådant samarbejde har kunnet gennemføres. Det er ikke mindst bemærkelsesværdigt, at disse lande har skabt enighed om at bygge samarbejdet på forpligtelser af en så klar juridisk karakter, at de har kunnet acceptere, at forpligtelserne og de beslutninger, der træffes, underkastes international domstolskontrol og international overvågning af en uafhængig institution, nemlig Kommissionen.

Det konkrete samarbejde, som er bygget op på grundlag af Romtraktaten, er indtil nu af forholdsvis begrænset rækkevidde. Det drejer sig først og fremmest om toldunionen.

Det nuværende samarbejde om toldunionen har skabt et fælles varemarked for industrivarer mellem medlemslandene. Der er ligesom i EFTA skabt toldfrihed i den indbyrdes samhandel, men i modsætning til EFTA desuden en fælles toldtarif for import fra ikke-medlemslande. Denne fælles toldtarif fremstilles undertiden som en toldmur, der er udtryk for medlemslandenes isolation fra omverdenen. I realiteten er der tale om en toldtarif, som målt med normal international målestok må betegnes som lav. Fællestariffens toldsatser for råvarer og halvfabrikata er gennemsnitlig 8 pct. I Danmark er toldbelastningen på import af disse varer

3 pct. For maskiner er såvel fællestariffen som den danske tarif gennemsnitlig ca. 6 pct., og for færdige forbrugsvarer er EFs gennemsnitstold på 9-10 pct., medens den danske told gennemsnitlig ligger på ca. 12 pct. Når man sammenholder toldforholdene for råvarer og færdigvarer, vil det ses, at EFs toldtarif giver færdigvareindustrien en mindre beskyttelse end den danske toldtarif. Sammenlignet med USA og Storbritannien er EF nærmest at betegne som et lavtoldområde. Ved udvidelse med de fire kandidatlande vil disse antage EFs nuværende toldtarif, som altså ikke skal forøges trods den nuværende høje britiske told. For de lande, som eksporterer til Storbritannien, bliver resultatet af EFs udvidelse en betydelig toldnedsættelse for industrieksporten.

Jeg skal herefter sige nogle ord om den fælles landbrugspolitik.

EFs fælles landbrugspolitik betegner den mest markante forskel i forhold til det EFTA-samarbejde, vi hidtil har været vant til. Landbrugspolitikken betyder, at der for alle de vigtigste landbrugsvarer gælder fælles mindstepriser for landmændene, og at disse priser opnås for hele produktionen, uanset om den afsættes inden for EF, om den eksporteres ud af fællesmarkedet, eller om den i tilfælde af overskudsproduktion opkøbes ved fællesfinansierede foranstaltninger. Fællesfinansieringen finder sted fra den fælles landsbrugsfond, som også betaler de pristilskud, som er nødvendige, hvis landbrugsvarer eksporteres til tredjelande til lavere priser end de fælles garanterede mindstepriser.

Der er grund til at slå fast, at den fælles landbrugspolitik betyder, at danske landmænd for hele deres produktion — også selv om den måtte blive udvidet ud over det nuværende omfang — vil opnå de fælles priser. Da disse ligger væsentligt over de priser, som dansk landbrugseksport i dag opnår, opnås der herved en meget betydelig forbedring af dansk landbrugs indtjening og dermed af de danske valutaindtægter.

Romtraktatens regler betyder, at lønmodtagerne har ret til at tage arbejde overalt i medlemslandene, og at de skal have samme behandling med hensyn til arbejdsvilkår, sociale forhold, ret til bolig osv. som det pågældende lands egne borgere. Hidtil har

ællestariffen
nsnitlig ca.
agsvarer er
ct., medens
; ligger på
older told-
lærdigvarer,
r færdigva-
lse end den
med USA
t at betegne
videlse med
antage EFs
ikke skal
øje britiske
rer til Stor-
EFs udvi-
se for indu-

ord om den

etegner den
old til det
været vant
; at der for
gælder fæl-
lene, og at
produktionen,
for EF, om
kedet, eller
produktion
foranstalt-
ler sted fra
også betaler
idige, hvis
tredjelande
garanterede

t den fælles
niske land-
— også selv
d over det
e fælles pri-
r de priser,
dag opnår,
elig forbed-
ing og der-
r.

at lønmod-
le overalt i
ave samme
bejdsvilkår,
r, som det
Hidtil har

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.]
det frie arbejdsmarked kun resulterer i, at
1¹/₄ pct. af den samlede EF-arbejdsstyrke
arbejder i et andet land end deres hjemland.
Tendensen går klart i retning af færre van-
dringer af EF-arbejdere, efterhånden som
den økonomiske vækst udligner forskellene i
levestandard.

EFs etableringsregler er videregående end
EFTAs regler i den forstand, at de i princip-
pet omfatter etablering inden for alle erh-
verv. Hidtil er den fri etableringsret dog
kun indført i byerhvervene, for handel,
håndværk og industri, medens der for land-
bruget kun gælder en begrænset ret til etab-
lering. Reglerne hviler på det princip, at der
ikke må finde forskelsbehandling sted på
grund af nationalitet.

Inden for EF tilstræber man dannelsen af
et fælles kapitalmarked, men der er hidtil kun
gennemført en ret begrænset frigørelse af
kapitalbevægelserne ud over det, som med-
lemslandene allerede hver for sig havde
gennemført gennem OECDs regler inden
EFs oprettelse. For Danmark vil medlem-
skab dog betyde, at vi efter en kortere over-
gangsperiode skal liberalisere først og frem-
mest handelen med værdipapirer. Det afgø-
rende skridt henimod et fælles kapitalmar-
ked, nemlig adgangen til at optage lån over-
alt i medlemslandene, skal efter de forelig-
gende planer påbegyndes i løbet af de nær-
mest kommende år. Beslutning herom vil
dog først blive taget, når udvidelsen af EF
er en realitet.

Konkurrencereglerne omfatter bestemmel-
ser om statsstøtte, kontrol med monopoler
og aftaler mellem virksomheder samt offent-
lige myndigheders indkøb. Disse regler, som
tilsigter at forhindre konkurrencefordrej-
ning, indeholder for hvert enkelt konkret
område bestemmelser, der giver mulighed
for de fælles institutioner til at skride ind
over for overtrædelser.

Trods en forholdsvis vidtgående målsæt-
ning har de konkrete fremskridt inden for den
fælles transportpolitik hidtil været få. Der
er fastsat visse øverste og nederste grænser
for de tariffer, der anvendes i den interna-
tionale landtransport og forskellige sikker-
hedsbestemmelser af social karakter for de i
den internationale lastvognstransport be-
skæftigede chauffører og medhjælpere.

Inden for EF har man på en række områder

gennemført en tilnærmelse af medlemslan-
denes lovgivning for at gøre fællesmarkedet
effektivt. Eksempler herpå er veterinærlov-
givningen, levnedsmiddellovgivningen, læ-
gemiddellovgivningen, sikkerhedsbestem-
melser for elektriske apparater, visse maski-
ner og køretøjer. Endvidere selskabslovgiv-
ningen og omsætningsafgifterne, som ifølge
EFs regler skal opkræves som moms.

Reglerne om energipolitikken i EF findes i
kul- og ståltraktaten og Euratomtraktaten.
Der er inden for dette område kun truffet
forholdsvis få konkrete beslutninger, først
og fremmest af interesse for de kulproduce-
rende lande. Samarbejdet om udnyttelsen af
atomenergien har hidtil været en skuffelse. I
den seneste tid er der gjort bestræbelser for
at tilføre samarbejdet nye impulser, først og
fremmest i form af projekter om forskning
og industrielt samarbejde.

I Romtraktaten har man opstillet målsæt-
ningen om en fælles handelspolitik, idet
denne ses som en naturlig konsekvens af
toldunionen. Foreløbig betyder samarbejdet
på dette område, at EF-landene optræder i
fællesskab i internationale organisationer på
det handelsmæssige område, medens de
bilaterale handelspolitiske forhold stadig er
underlagt det enkelte medlemslands kompe-
tence, selv om der finder konsultationer sted
med de øvrige lande. Det er tanken at gen-
nemføre en fælles handelspolitik også i disse
spørgsmål fra den 1. januar 1974.

Inden for det handelspolitiske område har
EF-landene indgået en række associeringsaf-
taler, dels med to europæiske lande, Tyrkiet
og Grækenland, dels med et antal afrikanske
lande med særlig tilknytning til Frankrig.
Desuden har Fællesskabet indgået et betyde-
ligt antal handelsaftaler med såvel europæ-
iske som afrikanske stater.

Associeringsaftalerne med Tyrkiet og Græ-
kenland forudsætter begge, at der i løbet af
en meget lang overgangsperiode vil kunne
skabes økonomisk grundlag for, at de to
lande kan blive medlemmer af EF. For
Grækenlands vedkommende er en væsentlig
del af samarbejdet suspenderet, først og
fremmest EFs finansielle bistand til den
økonomiske udvikling af Grækenland.

Om den økonomiske politik indeholder
Romtraktaten kun rammebestemmelser
baseret på en almindelig målsætning om
intensiveret samarbejde på dette område.

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.] Samarbejdet foregår her i form af konsultationer i forskellige udvalg, der hver for sig er kompetente inden for bestemte områder af den økonomiske politik og gennem regelmæssige drøftelser mellem landenes centralbanker.

Om skattepolitikken kan siges, at for at undgå konkurrencefordrejning som følge af forskelle i vareskatter forudser Romtraktaten en tilnærmelse af medlemslandenes regler på dette område. Der er dog hidtil ikke truffet konkrete beslutninger, men kun opstillet et program, som skal føres ud i livet senere, og som indebærer en tilnærmelse af det tekniske grundlag for opkrævningen af visse vareskatter, som er af særlig betydning i samhandelen mellem medlemslandene. For så vidt angår de almindelige omsætningsafgifter, er der ud fra samme målsætning truffet beslutning om, at alle medlemslandene skal benytte moms. Momsen er dog endnu ikke indført i alle medlemslandene. Det er også her først og fremmest teknikken, der samarbejdes om. For satsernes vedkommende kan man alene forudse fastsat øverste og nederste grænser. Den nuværende danske momsprocent ligger i midten af medlemslandenes sats.

Efter denne gennemgang af EF-medlemskabets særlige karakter og af de områder, hvorom samarbejdet indtil nu er koncentreret, vil jeg gå over til planerne for det fremtidige samarbejde i EF. Når disse planer efter lang tids overvejelse nu er ved at konkretisere sig og en stillingtagen snart måske kan blive aktuel, er baggrunden følgende:

For det første, at der efter den vellykkede afslutning af udvidelsesforhandlingerne med Storbritannien og de øvrige kandidatlande nu er skabt et gunstigt klima for beslutningerne om den fremtidige udvikling af det europæiske samarbejde.

For det andet har først den mangeårige uenighed om denne udvidelse og senere de godt 2 års forhandlinger i nogen grad nedsat tempoet i de europæiske integrationsbestræbelser med det resultat, at der i dag er et påtrængende behov for vedtagelsen af konkrete beslutninger på en række områder, hvoraf det vigtigste er den internationale valutariske situation.

For det tredje vil EF's forventede udvidelse

til 10 medlemslande og den i samme forbindelse forudsete nære tilknytning mellem EF og en række andre europæiske lande samt de associeringsaftaler m. v., som forudses mellem det udvidede EF og en række tidligere og nuværende Commonwealth-lande, skabe et stærkt behov for nye internationale forhandlinger i lighed med Kennedyrunden om reduktion af de eksisterende handelshindringer mellem de industrialiserede lande, om den fremtidige holdning over for udviklingslandene og om forholdet til statshandelslandene.

For det fjerde at samtlige industrialiserede lande og måske i ganske særlig grad de lande, som er eller bliver medlemmer af et udvidet EF, står over for problemer af afgørende betydning ikke blot for den almindelige økonomiske udvikling, men også for de menneskelige levevilkår, ja, i yderste konsekvens selve eksistensen af de samfund, som vi kender i dag. Jeg tænker her på spildet af knappe ressourcer og på forureningen i videste forstand, der er en følge af vor manglende evne til at styre den teknologiske udvikling, så den bliver til gavn for menneskeheden uden samtidig i rask tempo at opbruge jordens rigdomme og livsnødvendigheder som ren luft og rent vand.

Den her opridsede baggrund giver samtidig et overblik over de vigtigste emner, som vil blive drøftet på topmødet den 19.-21. oktober, hvor man skal fastlægge retningslinjerne for de kommende års EF-samarbejde. Som bekendt deltager Danmark sammen med de tre andre ansøgerlande i forberedelserne til topmødet. Der vil i de kommende måneder blive afholdt månedlige møder på ministerniveau, hvor man vil drøfte ovennævnte problemer, således at der består mulighed for, at statscheferne i oktober kan træffe de nødvendige beslutninger. Jeg vil gerne benytte lejligheden til kort at omtale disse spørgsmål for at give et indtryk af, hvad vi som medlem af EF kommer til at tage stilling til, og dermed også, hvad vi ikke kommer til at beskæftige os med. Dette vil måske kunne lede debatten ind i mere frugtbare baner, herunder især drøftelsen af, hvilken linje Danmark i givet fald skal følge i de kommende års forhandlinger i EF.

Det første punkt, der skal behandles under forberedelserne af topmødet, er EF's forhold til omverdenen, og man vil her be-

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.]
handle forholdet til industrilandene, forholdet til statshandelslandene og forholdet til udviklingslandene.

Om forholdet til industrilandene vil det være regeringens holdning, at EF under den nye store toldrunde, som skal begynde i GATT i 1973, som målsætning bør tilstræbe en fuldstændig afvikling af tolden og ikke blot en vis reduktion som f. eks. en halvering. Såfremt udvidelsen af EF bliver en realitet og dermed de aftaler, som de resterende seks EFTA-lande er i færd med at forhandle, vil told på industrivarer i løbet af få år være forsvundet i Vesteuropa. Industritold vil da kun eksistere mellem Vesteuropa og henholdsvis Nordamerika, Japan og Australien/New Zealand. Forholdet til statshandelslandene betragtes i denne henseende som et særligt spørgsmål. I kraft af det generelle toldpræferencesystem vil told på industrivarer mellem de vesteuropæiske lande og udviklingslandene formentlig blive uden nævneværdig betydning. Det vil i denne situation ikke have megen mening overhovedet at opretholde told i traditionel forstand.

På længere sigt bør told kun tænkes i to relationer. For det første vil der — f. eks. inden for følsomme vareområder som tekstiler — være behov for på fællesskabsbasis at gribe ind over for markedsforstyrrende import ved pålæggelse af told eller antidumpingafgifter. For det andet kan der være grund til nærmere at overveje de tanker, som i den allerseneste tid er blevet fremført fra amerikansk side og fra vicepræsidenten i EF-kommissionen, Sicco Mansholt, om at benytte særlige afgifter ved import af varer fra lande, som ikke gennemfører effektive foranstaltninger mod forurenende industriproduktion eller tager skridt til genanvendelse af råstoffer. Vi vil fra dansk side gå ind for, at EF-landenes og kandidatlandenes regeringer udarbejder et handlingsprogram indeholdende konkrete forslag i denne retning.

Herudover vil det være regeringens holdning, at EF bør sigte mod en principbeslutning om at tage konkrete skridt til at sikre international afvikling af andre handelshindringer end told. Disse handelshindringer, der f. eks. kan bestå i særlige toldbehandlingsformaliteter, sundheds- og sikkerheds-

bestemmelser, standard for varer o. lign., er i dag langt væsentligere hindringer for den frie vareudveksling end told og mængdemæssige restriktioner. De vil især kunne blive en fare for den frie handel, hvis landene begynder hver for sig at fastlægge forskellige normer for anvendelse af giftstoffer, insektbekæmpelsesmidler, kunstgødning m. v.

Endelig vil vi fra dansk side have forståelse for, at der i kommende internationale forhandlinger må tages skridt til et samarbejde om fastfrysning af den høje landbrugsstøtte både i EF, USA og Japan, således at der på gensidighedsbasis kan skabes et grundlag for en friere verdenshandel også med disse varer.

Jeg skal herefter vende mig til spørgsmålet om handel med statshandelslandene, altså østlandene.

Når de nuværende tosidige handelsaftaler mellem Danmark og østlandene udløber i 1974-75, skal Danmark tilslutte sig de handelsaftaler, der måtte blive truffet på fællesskabsbasis. Handelsaftaler indeholdende varelistor med importkontingenter er imidlertid under afvikling i alle vestlige lande og har allerede i dag ofte kun symbolsk betydning. Vigtigere er derfor, hvilken politik EF agter at føre over for statshandelslandene med hensyn til importkontingenter og told.

Fra dansk side vil vi gå ind for det synspunkt, at et udvidet EF bør søge fjernet de resterende indførselsrestriktioner i samhandelen med disse lande. Vi mener, at det udvidede EF bør fortsætte og udvide de hidtidige bestræbelser på en forøgelse af vareudveksling med østlandene og en udbygning af det konkrete samarbejde på det industrielle område med østlandene. Der har i den seneste tid vist sig en stigende interesse og stigende reelle muligheder for at udvikle et sådant industrielt samarbejde mellem øst og vest. De nuværende EF-lande har i højere grad end de fleste andre lande i verden allerede gennemført et praktisk samarbejde med en række statshandelslande på dette område, og vi håber ikke alene at kunne medvirke til, at denne udvikling fremskynnes, men også selv aktivt at tage del heri.

Det er imidlertid en forudsætning for at skabe større handel og samarbejde mellem øst og vest, at der etableres en vis gensidig balance. Hvis de vestlige lande helt skal

rbinn
n EF
nt de
mel-
ligere
skabe
le for-
en om
elshin-
lande,
udvik-
andels-

liserede
de lan-
f et ud-
af afgø-
alminde-
så for de
te konse-
und, som
spildet af
gen i vide-
or mang-
nologiske
or menne-
tempo at
ivsnødven-
d.

er samtidig
er, som vil
9.-21. okto-
retningsli-
samarbejde.
ark sammen
i forberedel-
e kommende
ge møder på
drøfte oven-
t der består
i oktober kan
inger. Jeg vil
kort at omtale
et indtryk af,
kommer til at
å, hvad vi ikke
med. Dette vil
id i mere frugt-
drøftelsen af,
t fald skal følge
nger i EF.
l behandles un-
mødet, er EF's
man vil her be-

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.]
 åbne deres markeder for østlandene, må det forudsætte en større frihed for vesten til at markedsføre sine produkter på østlige markeder i lige konkurrence både med andre udenlandske konkurrenter og med indenlandske producenter i disse østlande.

Vi håber, at EF-samarbejdet vil medvirke til, at disse spørgsmål på ny og konstruktiv måde vil kunne tages op på den planlagte konference om sikkerhed og samarbejde i Europa i fuld erkendelse af den frie vareudvekslings betydning for bevarelse af fred og gensidig sikkerhed.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om vort syn på EFs forhold til udviklingslandene.

Med hensyn til EFs fælles bistand til udviklingslandene følger det af udvidelsen af EF, at bistanden, der kanaliseres igennem EF, ikke som hidtil koncentrerer sig på områder i Afrika med særlig tilknytning til de nuværende seks medlemslande, men vil blive spredt også over en række nuværende og tidligere Commonwealthlande. Det vil dog fortsat kun være en ringe del af udviklingsbistanden, der ydes via EF, og der påregnes ingen ændringer heri, selv om en stigende samordning af hvert enkelt lands bistand selvsagt vil være i alle parters interesse.

Med hensyn til det udvidede EFs handelspolitiske forhold til udviklingslandene ser vi fra dansk side gerne EFs generelle toldpræferencearrangement yderligere forbedret og vil ligesom hidtil gå ind for en verdensomspændende aftale for tropiske produkter med henblik på at stabilisere priserne på udviklingslandenes vigtigste eksportvarer. Vi vil samtidig arbejde for, at EF ligestiller alle udviklingslandenes eksport af tropiske landbrugsvarer i stedet for som nu at give særlige fordele til en række afrikanske og andre udviklingsområder, som har en særlig tilknytning til de nuværende medlemslande. Fra dansk side anser vi det også for værende af stor betydning, at der gøres noget specielt for de dårligst stillede udviklingslande.

De synspunkter, jeg her har omtalt, vil vi fremføre såvel på den forestående verdenshandelskonference i Chile som i EF med henblik på fornyelsen og udvidelsen af Yaoundékonventionen i januar 1975.

Vi vil endelig støtte de tanker, der har

været fremme fra Kommissionens side om, at EFs fremtidige industripolitik bør udføres således, at den tager særligt hensyn til nødvendigheden af at udvikle den industrielle produktion i de mindre begunstigede områder af verden.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger om det økonomiske og monetære samarbejde.

De første skridt til dette samarbejde er taget ved tilvejebringelsen af principiel enighed mellem EF-landene og kandidatlandene om en indsnævring af ydergrænserne for de mulige udsving mellem de europæiske landes valutakurser til 2,25 pct. Vi går fra dansk side ind for, at denne ordning kommer til at omfatte så mange europæiske lande som muligt, herunder især Sverige og Schweiz, som har givet udtryk for interesse i at deltage.

Som et af de europæiske lande, der er mest afhængig af stabile internationale betalingsforhold, har vi en klar interesse i sammen med andre europæiske lande at deltage i et samarbejde, som kan sikre en udvikling i den retning. For at opnå et effektivt samarbejde er der sikkert behov for i højere grad, end det i dag er tilfældet, hurtigt at kunne træffe konkrete beslutninger med sikkerhed for, at de efterleves af alle de deltagende lande. Foreløbig synes medlemslandene ikke at være indstillet på at gå meget længere end til regelmæssige møder mellem centralbankerne, således som det allerede er tilfældet i dag. På længere sigt vil et europæisk valutasamarbejde dog formentlig forudsætte, at der tillægges institutionerne i Bruxelles myndighed, der svarer til samarbejdets krav.

Danmark vil i øvrigt i EF arbejde for, at der tilvejebringes mere ordnede forhold på det valutariske område. Det er en uholdbar situation, at så at sige alle verdens nationer i højere grad synes at indrette deres politik og beslutninger på det valutariske område efter de mere eller mindre tilfældige spekulative valutabevægelser end efter de krav, som den stigende verdenshandel stiller.

Inden for EF har det utilstrækkelige valutasamarbejde medført, at man har måttet indføre udligningsafgifter i handelen med landbrugsvarer mellem EF-landene.

Fra dansk side ser vi gerne, at der som led i samarbejdet om begrænsning af valuta

l
i
t
e
k
n
g
a.
S
n
ge
er
ue
go
ter
be
på
kre
hvi
val
I

[
kur
der
retu
ne.
af t
om:
yde
f. e.
dra
inte
S
vali
nin;
hin:
øko
turj
plan
I
sigt
juni
side
lere
nati
non
dige
den
gør
tapr
fuld
I
åbn
eur
indc
at d
nal
rent
deli;
egns
inds
akti
min
Grø
func
støt
D
med
tern
tage
ning
f. ek
avis
der l
afgii

nens side om, tik bør udfor- ligt hensyn til de den indu- e begunstigede

gle bemærknin- onetære samar-

samarbejde er af principiel og kandidatlan- f ydergrænserne m de europæiske 5 pct. Vi går fra ne ordning kom- ange europæiske r især Sverige og ryk for interesse i

ke lande, der er internationale be- i klar interesse i æiske lande at del- n kan sikre en ud- r at opnå et effek- sikkert behov for i g er tilfældet, hur- nkrete beslutninger efterleves af alle de sbig synes medlems- indstillet på at gå regelmæssige møder e, således som det g. På længere sigt vil amarbejde dog for- der tillægges institu- yndighed, der svarer

t i EF arbejde for, at e ordnede forhold på le. Det er en uholdbar e alle verdens nationer t indrette deres politik et valutariske område indre tilfældige speku- ser end efter de krav :deshandel stiller. det utilstrækkelige va- ført, at man har måtte- fgifter i handelen med em EF-landene. r vi gerne, at der som en n begrænsning af valuta-

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.] kursudsvingene etableres en europæisk fond, der kan muliggøre yderligere fremskridt i retning af en begrænsning af kursudsvingene. Et enigt europæisk fællesskab bestående af ti lande, som forhåbentlig også på dette område vil kunne samarbejde nært med et yderligere antal europæiske lande som f. eks. Sverige og Schweiz, burde kunne bidrage til en betydningsfuld sanering af de internationale valutaforhold.

Såfremt det lykkes at nå frem til en fælles valutapolitik, bliver det af stigende betydning, at medlemslandene dels orienterer hinanden nærmere om planerne for deres økonomiske politik, herunder især konjunkturpolitik, dels søger at koordinere disse planer.

Det vil derimod normalt ikke være hensigtsmæssigt, at landene fører samme konjunkturpolitik, men det vil på den anden side givet være formålstjenligt, at der etableres et nært samarbejde baseret på koordination og gensidig hensyntagen på det økonomisk-politiske område. Danmarks hidtidige erfaringer tyder på, at et samarbejde af denne art med andre europæiske lande vil gøre det lettere for os at løse vore egne valutaproblemer, samtidig med at vi opretholder fuld beskæftigelse.

Inden for EF lægges der stor vægt på at åbne mulighed for, at de fælles fonds og den europæiske investeringsbank mere aktivt inddrages i regionalpolitikken end hidtil, og at der om fornødent oprettes en særlig regional udviklingsfond, som kan yde lån til lav rente. Regeringen lægger som bekendt betydelig vægt på en hensigtsmæssig løsning af egnsudviklingsproblemerne, og vi er derfor indstillet på at støtte planerne om en mere aktiv EF-indsats på dette område. Ikke mindst til finansiering af projekter f. eks. i Grønland, på Færøerne og de danske øsamfund vil man finde det rimeligt at overveje støtte fra EF.

Det er endelig tanken at arbejde videre med planerne med hensyn til punktafgifterne og merværdiafgiften. Det, man her vil tage fat på, er vareudvalgets sammensætning, beregningsgrundlaget i øvrigt — f. eks. om der skal være moms på bøger og aviser — og opkrævningsmetoderne, herunder kredittiden for indbetaling af opkrævede afgifter.

Når man interesserer sig for disse spørgsmål i EF, skyldes det især to ting:

For det første vil mere ensartede regler på disse områder gøre konkurrencevilkårene mere lige. For det andet lægges momsindtægterne til grund ved beregningen af medlemslandenes bidrag til EF's fælles budget fra 1975. Det er nødvendigt, at momsens beregning foretages på samme måde i alle lande.

Derfor går vi fra dansk side ind for en hurtig løsning af disse praktiske problemer, idet der ikke herved vil ske indgreb i de enkelte medlemslandes nationale fordelingspolitik.

Også på kapitalområdet er vi interesserede i, at det økonomiske og monetære samarbejde fører frem til en friere og mere ligelig kapitalforsyning.

Etableringen af et fælles europæisk kapitalmarked er et naturligt led i dette samarbejde. Det er sandsynligt, at et resultat af dette samarbejde vil være en tendens til lavere renteniveau herhjemme gennem en indsnævring af den nuværende forskel i renteniveauerne i Danmark og EF-landene. Endvidere er det af betydning for Danmark, at der gennemføres et europæisk samarbejde om kontrol med spekulative kapitalbevægelser. Dette samarbejde må efter vor opfattelse også omfatte midler til imødegåelse af virkningerne af en ekstraordinær kapitaludstrømning fra de enkelte deltagerlande.

Jeg skal herefter omtale det industripolitiske samarbejde.

I forbindelse med forhandlingerne om den økonomiske og monetære union skal EF's fremtidige industripolitiske samarbejde drøftes. Heri indgår et emne, som regeringen tillægger den største betydning, nemlig spørgsmålet om, hvorledes man sikrer, at det industrielle samfund kan fortsætte under menneskeværdige former. I overvejelserne herom indgår forureningsproblemerne, spørgsmålet om demokrati på arbejdspladserne, økonomisk demokrati og hele den industrielle produktionsmålsætning, dvs. om der fortsat skal tilstræbes produktionsudvidelser, eller om man i højere grad end hidtil skal lægge vægten på kvalitative elementer, altså trivsel og miljø.

De problemer, der opstår i denne forbindelse, er så store, at man næppe skal vente konkrete beslutninger på det kommende

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.]
topmøde. På den anden side er problemerne så påtrængende, at der må tages konkrete skridt med henblik på deres løsning så snart som muligt.

Det er i den danske debat blevet påpeget, at overvejelser af denne art er i modstrid med Romtraktatens målsætning, som bl. a. er stigende økonomisk vækst baseret på øget produktion og samhandel. Intet land i vor del af verden vil med kort varsel på egen hånd kunne slå bak og indrette sig på en mindre økonomisk vækst, selv om man skulle ønske det. Jeg tror ikke, at en mindre økonomisk vækst løser nogen problemer. Vore samfundsmæssige forpligtelser vil fortsat vokse og kræve en øget produktiv indsats. Opgaven må derfor være at styre denne på en sådan måde, at rovdrift på ressourcer, forurening og anden ødelæggelse af miljøet forhindres. Det er indlysende, at de problemer, som trænger sig på, bedst kan løses i et internationalt samarbejde. EF har et apparat med mange internationale sagkyndige og et politisk organ, Ministerrådet, som allerede i praksis har vist sig at kunne løse vanskelige problemer til fordel for alle medlemslandene. EF er derfor velegnet til at udforme en politik, som kan danne udgangspunkt for de internationale drøftelser, som med stigende styrke fremtræder som nødvendige. Kommissionens vicepræsident, hollænderen Sicco Mansholt, har, som jeg omtalte det før, for nylig fremlagt vidtgående forslag til alle disse problemers løsning, hvori det klart fremhæves, at morgendagens samfund ikke kan være indstillet på vækst alene, i hvert fald ikke på det materielle felt. Der foreslås et fælles forskningsprogram om miljøbeskyttelse.

Regeringen vil på det kommende møde arbejde for, at EF snarest går i gang med at opstille et program indeholdende konkrete forslag, som sikrer, at man kan komme i gang med de her nævnte spørgsmål i EF med det sigte at skabe et udgangspunkt for samarbejde med andre interesserede lande.

Man bør naturligvis ikke glemme samarbejdet om den mere „klassiske“ industripolitik. Det er af stigende betydning at opnå større ensartethed i erhvervslovgivningen, lettere adgang til industrielt samarbejde mellem virksomhederne i forskellige lande og at få fastlagt fælles standarder, f. eks. med

henblik på opfyldelse af sikkerhedshensyn og for at opnå lige adgang til offentlige myndigheders licitationer. Deltagelse i en sådan fælles politik vil give vore erhvervsvirksomheder de bedste muligheder for at følge med i udviklingen. Kun herved er det muligt at sikre acceptable vilkår for investeringer i produktudvikling og forskning.

Det må erkendes, at EF's teknologiske og videnskabelige samarbejde ikke hidtil har været nogen større succes. Her er derfor et område, hvor der er et stort, opdæmnet behov for samarbejde. Der er grund til at regne med, at ikke mindst England vil søge tilvejebragt en fordeling af de fælles finansierede opgaver, som lægger øget vægt på fællesfinansiering af industripolitisk samarbejde i forhold til landbrugspolitisk samarbejde. Et lille land som Danmark med begrænsede tekniske ressourcer vil have åbenbare fordele af et fællesfinansieret samarbejde også på det industrielle område.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om institutionerne i det fremtidige EF.

Et udvidet fællesskabs institutionelle problemer og i denne forbindelse organisationen af det fremtidige samarbejde om udenrigspolitiske spørgsmål ventes at ville blive et vigtigt punkt i det fremtidige EF-samarbejde.

Regeringen indtager en fordomsfri holdning til de institutionelle problemer hvilende på det grundsynspunkt, at den institutionelle opbygning bør være et resultat af det praktiske samarbejdsbehov. Dannelsen af nye institutioner eller udvidelse af eksisterende institutioner og deres beføjelser må og kan ikke være et mål i sig selv, men kun et middel til løsning af vedtagne samarbejdsopgaver. I det omfang, udviklingen måtte kræve en styrkelse af institutionerne i Bruxelles, lægger vi særlig vægt på, at der sker en samtidig styrkelse af det europæiske parlaments kontrolfunktioner.

Vi vil i den kommende tid utvivlsomt blive stillet over for ønsker om at styrke de eksisterende institutioner, bl. a. ved at give dem kompetence til at drøfte forhold, som i dag ligger uden for traktaternes område, herunder udenrigspolitiske spørgsmål. Medens vi er åbne over for udvidelse af de nuværende institutioners beføjelser og eventuelt oprettelse af yderligere institutioner i det omfang, der er tale om samarbejdsopga-

36

ve
de
va
pc
E.
na
sa
uc
an
puop
be
nu
for
su
fre
beud
on
inc
maan
teg
dis
inc
rer
de
be
or
erl
dis
få
der
osma
till
fæl
ver
des
l
ma
del
kon
str:

2

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.] praksis og ved udenlandske offentlige indkøbsmyndigheders begunstiging af egne virksomheder.

For det sjette: Gennem samarbejde på transportområdet og tilnærmelse af erhvervslovgivning vil danske virksomheder undgå en række ikke-toldmæssige hindringer for samhandelen med EF-landene.

For det syvende: Danmark får adgang til at deltage i det eksisterende og i det forudsatte EF-samarbejde om produktudvikling, forskning og teknologi.

For det ottende: Danmark vil som medlem af EF kunne deltage i udformningen af det industripolitiske samarbejde om miljøbeskyttelse i alle dets former.

For det niende: Danmark vil få reel medindflydelse på de forestående internationale told- og handelsforhandlinger, som kan blive af største betydning for vilkårene for vor samhandel med udlandet.

Endelig for det tiende er det af livsvigtig betydning for Danmark at kunne deltage i et bredt europæisk samarbejde om de påtrængende valutariske problemer som led i et snævert samarbejde om tilrettelæggelsen af den økonomiske politik i de vesteuropæiske lande, som i stadig stigende grad vil bestemme vilkårene for Danmarks udenrigsøkonomi og hermed for danske prisforhold, produktion og beskæftigelse.

Udviklingen på alle de områder, jeg her har nævnt, vil efter al sandsynlighed tage fart i de nærmest kommende år. Den vil ikke alene få den største betydning for Danmarks fremtid, men også være en udfordring til danske arbejdere, danske funktionærer, dansk erhvervsliv og dansk administration af en størrelse og karakter, som vi aldrig før er blevet stillet over for. Jeg er overbevist om, at det danske samfund vil kunne leve op til denne udfordring.

Det er derfor regeringens opfattelse, at det må være en indlysende dansk interesse på nærmeste hold at være med til at forme denne udvikling. Vi mener, vi har forudsætninger for at bidrage positivt hertil, og at vi har vigtige danske interesser at varetage. Det ville være et afgørende brud på efterkrigstidens danske udenrigspolitik, hvis vi ikke søgte at være med dér, hvor beslutninger træffes, og tage vort medansvar for,

hvorledes udviklingen i vor del af verden skal formes.

Vi har ingen sikkerhed for, at et udvidet EF vil kunne finde de rigtige løsninger på de brændende problemer inden for en kortere fremtid. Der er derimod god mulighed for, at der kan skabes et grundlag for større fremskridt og stabilitet, som vil være af afgørende betydning for fred og velstand ikke alene for de europæiske lande, men også for lande i andre dele af verden. Efter alt at dømme er muligheden bedre i dag, end den har været på noget andet tidspunkt siden den 2. verdenskrig. Det er nu, chancen er der. Vi har ingen garanti for, at denne chance vil komme igen. Det er ud fra ønsket om at tage den udfordring op, som ligger i EF-medlemskab, at regeringen fremsætter lovforslaget om Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber og anbefaler det til vedtagelse.

Tredje næstformand (*From*): Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

I tilslutning til fremsættelsen af forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber er fremlagt 10 sæt mapper i folketingets bibliotek, indeholdende foreløbige oversættelser af de vigtigste af Fællesskabernes hidtil vedtagne retsakter. I folketingets bibliotek er endvidere fremlagt samlinger af De europæiske Fællesskabers tidende i officielle udgaver på henholdsvis fransk og tysk.